

ANY XXVI.—BATALLADA 1340

BARCELONA

(6138)
26 DE JANER DE 1895

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

DIMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga
de l'Editor. Edicions d'autor. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LO DENGUE A BARCELONA (per APELES MESTRES).

A Madrit prou han arreglat lo de las murallas; ara no falta sino que arreglin lo del trancasso.

A FRANSA

A renúncia de Casimir Perier de l'alta investidura de President de la República se sembla una mica à l'abdicació de D. Amadeo de Saboya, y recorda també l'acte de D. Estanislao Figueras, abandonant la presidència de la República espanyola.

Per las circumstancies ab que vā acceptar la presidència, quan son antecessor acabava de morir víctima de un atentat alevós; pel valor que revelà durant los primers dies de la séva elecció, recorrent à peu, completament indefens, los carrers més cèntrichs de la Capital, tothom creya que Casimir Perier era l'home de caràcter que necessitava la República francesa. També nosaltres abundarem en la mateixa opinió, y no vacilém en confessarlo.

Pero en sis mesos de presidència, aquell valor dels primers dies vā enervarse. Combatut ab passió pels partits extrems, y sense trobar en sos mateixos amics aquella defensa ardorosa à que aspirava, en un rapte de malhumor, prenençons mes dels nervis excitats que de la intel·ligència y del cor, vā renunciar el alt càrrec que desempenyava, causant general assombro: vā declarar-se vençut, sense lluytar.

Mes ja està fet, y avuy tots los comentaris de res servirán.

La reacció s'aprofità de aquest succès pèra pressagiar la inevitable cayguda de la República francesa. Lo mateix que 's deya quan vā caure Mr. Thiers; quan lo Mariscal Mac-Mahón maquinava contra las institucions un cop autoritari; quan lo gran Gambetta sucumbia en la flor de la joventut; quan Grevy purgava las culpas y 'ls excessos del seu gendre Wilson; quan Carnot moria al punyal del anarquista Caserio.... Y no obstant, en totes aquestes ocasions, igual que ara, la República francesa desmenteix airosoament als que anhelan la séva ruïna.

De nou acaba de posar-se en evidència la gran facilitat ab que las institucions republicanes resolen las crisis mes pavoroses.

**
Lo Congrés de Versalles, en una tarda, apelantsols à dos votacions ha provehit à la República del seu magistrat suprèm.

Quin contrast ab lo qu'en tals cassos sol succehir en las monarquias, lligadas à la sort de una família!... Mentre en las nacions monàrquicas son causa de llargas y fondas inquietuts las qüestions de successió à la corona, que algunes vegades se resolen en los camps de batalla, provocant interminables guerras civils; mentre en las monarquias la falta de salut del rey, la menor edat dels seus fills, la séva constitució debil o malaltissa, o qualsevol altra circumstancia fortuita, causan immens malestar y deixan entreveure conflictes espantosos è inevitables, en las Repúblicas, gràcies à la preponderància permanent de la sobiranía del poble, las crisis presidencials, no duran sino contades hores.

La voluntat de la nació, lliure de tota traba, acut al instant à aplicar un bon remey al mal que 's presenta. Y ho fà sempre ab acert, per ser aquesta voluntat omnimoda, per no existir influències extranyas y superiors que puguen contrarrestarla.

Ningú millor que la nació mateixa lliure é independent podrà mai atendre à las sevæs necessitats.

Si vols estar ben servit, nombra tu mateix al home que ha de servirte.

**
Lo Congrés de Versalles donà la majoria de sos vots à Mr. Félix Faure.

En lo primer escrutini cap dels tres candidats que 's disputaven l'elecció reuní l'contingent necessari per ser proclamat, dat que la llei exigeix majoria absoluta de vots. Tots tres eran dignes del honor que sos respectius partidaris tractavan de conferirlos. Mes en lo segon escrutini, haventse retirat Mr. Waldeck Rousseau, la majoria 's decantà à favor de Mr. Félix Faure.

De l'acert de aquesta elecció 'n respón unànimement lo judici favorable de la premsa francesa y extraniera. S'ha de prescindir del criteri apassionat dels partidaris de determinadas solucions extremes completament impracticables, y que posarian en perill la existència pacifica y progressiva de la República, demà que per una causa ó altra arribessin à prepondesar. Pero fins aquests no poden atacar la persona-

FÉLIX FAURE, President de la República francesa.

litat correcta y l'història intaxable del nou president.

Félix Faure nasquà a París, al any 41, es fill de les sevæs obreres. Procedeix de una família modesta. En la séva juventut havia exercit l'ofici de curtidor. Després se dedicà al comers, y à forsa de activitat y acert logrà reunir una fortuna considerable, establint al port del Havre una de las primeras casas navieras de Fransa respectada de tothom per la pruera dels seus negocis.

Replicà de tota la vida, se distingí durant la guerra ab Alemania com à comandant de la guardia republicana movilizada, tenint ocasió de prestar valiosos serveys. Al any 81 's electors del Havre 'l nomenaren diputat. Intim amic de'n Gambetta, sigueu nombret secretari del ministeri de Comers y de las Colònias. Algúns anys després, tornà à desempenyar lo mateix càrrec en lo ministeri que presidia Mr. Ferry, tenint ocasió de demostrar sus grans aptituds administrativas.

Al any 85 lo departament del Sena Inferior l'elegia diputat per segona vegada, concedint-li un contingent de vot numerosissims y ja desde llavors ha figurat sempre en la Càmera, de la qual en una ocasió sigueu nombret Vice-president. Ha sigut quatre vegades individuo de la comissió de pressupostos y ha desempenyat càrrecs importantíssims. Com à representant de la nació ha revelat sempre sos grans coneixements en matèries econòmiques y sobre tot en las que afectan à la Marina mercant y al comers de la Fransa ab l'extranger. Mr. Dupuy, president del últim ministeri, li conferí la cartera de Marina.

Com à particular, Félix Faure es un home franch, simpàtic, atractiu, senzill en sus costums, traballador infatigable, acostumat al tracte dels homes, dotat de beneficis sentiments y verdader amic de las classes desheretadas. Com à polítich ha sustentat sempre las idees republicanes y las tendencias gubernamentals y progressivas.

**
Son primer acte com à president ha sigut afavorir als establiments benèfics ab una suma considerable, introduir grans economias en los serveys del Palau del Eliseo que la nació li destina, y eridar à monsieur Bourgois pera formar ministeri.

Mr. Bourgois es radical, y al eridarlo Mr. Faure, que com à diputat havia figurat sempre en las filas de la dreta sustentant las tendencias mes moderadas, ha volgut, sens dupte, demostrar que com à president de la República, ha deixat de ser l'home de partit, pera inspirar-se únicament en las necessitats de la nació, y procurar restablir en tot lo possible l'harmonia entre los partidaris de las institucions populars.

Faure es un president à la americana. Per son origen recorda à Lincoln, que havent sigut llenyater, s'immortalisà exercint la suprema magistratura.

Se conta d'ell que, apenas elegit, quan en carriuatje crusava la plassa de Marigny, en direcció del Eliseo, un grup de ciutadans pretengué ofendrel dominant crits de: «Visca Brisson!» (Brisson sigueu l'seu competidor en l'elecció presidencial).

Félix Faure, lluny de ressentir-se de aquella manifestació, manà parar lo carriuatje, y dirigintse als que eridavan, digué:

—Si, amichs meus. Visca Brisson! Feu molt bé en victorejarlo, perque Brisson es un bon republicà... com jo mateix.

Desde aquell instant los viscates foren per Brisson y per ell.

Aquest rasgo pinta al nou president de la República francesa.

P. K.

JUAN I' Estat necessita per exemple un pont de ferro, mana construirlo al extranger, y permet la seva introducció sense abonar los corresponents drets de Aduana.

En aquesta forma protegeix l'industria del país. Y no content ab això insulta als productors, afirmant que las construccions de ferro elaboradas à Espanya son caras y dolentes.

Lo car y dolent de debò son los governs de la monarquia. Per què no s'ha de permetre que 's vaja al extranger à contractar ministres, que indubtablement serian mes aptes y tal volta resultarian mes patriotas que 'ls que aquí s'estilan?

Davant de aquesta conducta descastada comprendem que 'ls bilbaïns hajen celebrat un meeting, al objecte de formular una enèrgica protesta contra la conducta del govern y contra las ofenses que ha dirigit al traball nacional.

L'acte de Bilbao resulta solemne e imponent. Y als seus acorts s'adherirà totas las classes productoras d'Espanya, porque totes elles son víctimes de la barra y 'l descocu dels que haurien de observar una conducta molt distinta, quan menos per agrahiment à aquest poble tan sufragat que traballa y sua per mantenirlos.

Una amplia amnistia política sembla que serà l'primer acte de govern realisat pel primer ministeri del actual president de la República francesa.

La amnistia significa conciliació, pau y concordia. A Fransa 's necessita la unió per conservar la República; aquí la necessitèm per facilitar lo seu adveniment.

Lo discurs del comte de Xiquena sobre la concessió de dos títulos nobiliaris que van costar 12 mil duros, intervenint en l'assumpto un agent que cobrà un tant en concepte de comissió, no ha pogut menos de eridar l'atenció dels qu'encare 's preocupan de aquestas antigualles.

Quan se veu que hi ha nobles que no tenen altre mérit que 'l de ser rics, com per exemple 'l marqués de las Cinquillas, no 's comprén que hi haja qui s'esgarri de que de un títol de duc o de marqués se 'n donguin tants o quants mil duros.

Aquí lo sensible no es que 's comprin y 's venguin certas coses que tendeixen à halagar flaquesas y vanitats humanas.... Altras cosas hi ha que 's venen y 's compran, causant moltes vegades la ruïna de las famílies y la vergonya de la nació.

A Velez Málaga ha mort de miseria un mestre d'estudi. Y no 's creguin que Velez Málaga siga un poble de mala mort: al contrari, es una ciutat que conta prop de 25,000 habitants.

La víctima de las iniquitats de la civilisació restaurada, acreditava la suma de 6,000 duros. Y quan compensa à apendre de viure sense menjar s'ha mort de gana.

Un detall. Encare que no se li pagava 'l sou, lo govern l'havia condecorat ab la creu de Carlos III. Això à lo menos podrá dirse que tots els màrtirs tenen la seva creu.

¡Quina vergonya!

La empresa del ferrocarril del Nort ja ho ha decidit. Desde l'proxim mes de febrer derogarà totes las tarifas especiales, posant en vigor únicament las més caras.

Y si l'industria 's perjudica, que 's penji. Y si 'l comers no està content que 's clavi un tiro.

La empresa del ferrocarril del Nort aspira à que l'Estat la subvencioni, y si tira contra 'l comers y contra la industria, encarant los transports, ho fà sols ab l'idea de que 'ls interessos que 'n surtin perjudicats, se posin al costat d'ella, y obliguin al govern à aflijar la mosca.

Es una maniobra aquesta digna dels grans talents financers y del reconegut jesuitisme del religiós mar-

qués de las Cinquillas, qu' es un dels factotums de aquella companyia.

**
Està vist que aquest ricatxo, tant amant de enviar obrers à disfrutar las delicias de l' eterna benaventurança, no pot empredres res sense exigir subvencions del Estat.

Practica'l socialisme capitalista. Pels seus barcos, subvenció; pels seus carrils subvenció.... No sabém si algun dia exigirà també subvenció per las seves peregrinacions á Roma.

A dreta lley, del seu escut n' hauria de treure la corona de marqués y posarhi una gorra.

**
Aqui lo mes trist es que al cap-de-vall qui tot ho paga es lo pobre obrer.

En nostre país extenuat per tants górreros com l' explotan, los traballs son cada dia mes escassos; la vida cada dia mes cara.

Precisa, donchs, que 'ls traballadors que s' adormen en la dolsa confiança de que hi há que practicar las virtuts de la resignació y de la paciencia, segons predican los que blossoman de socialistas catòlichs, no perdin de vista, que mentres ells contemplaran ab arrobatament los sants dels altars, los que á tals actes de devoció pretenen inclinarlos no deixan un sol moment de sitiar las caixas del Estat, nutridas principalment ab las suadas y 'ls sacrificis de las classes obreras, de la pell de las quals, en ultim terme, se'n fan totas las tiretas.

**
Lo lema de aquests faritzéus sempre serà 'l mateix: «Vosaltres á Déu pregant; nosaltres embuitxacant.

La causa sobre 'ls xanxullos electorals d' Esplugas de Llobregat que tant va cridar l' atenció del públic signé resolta, en virtut de un veredict de inculpabilitat pronunciat pel Jurat qu' entengué en ella.

No podém, per tractarse de cosa fallada, expressar las ideás que se 'ns venen á la punta de la ploma, sols si dirém que signé extraordinaria la estupefacció que moltas de las personas acte, sens dupte porque creyan perfectament probada la existencia del delicto.

Lo Jurat opiná de distinta manera.... y no hi ha mes cera que la que crema.

**
Una consideració se 'ns ocorre, no sobre 'l fet d' Esplugas, sino de caràcter general.

Si un dia 'ls partidaris de la pureza electoral á tota costa, al veure's víctimas de alguna de las moltas infamias que s' cometan, en los actes eleclorals, y que per lo vist quedan impunes, arriban á empíparse y 'n fan una de sonada ¿qué succehirá?

Quan se ventili la qüestió davant del Tribunal ¿qué farà'l Jurat? ¿Los absoldrá ó 'ls condemnará?

Valdria la pena de que algú contestés á aquestas preguntes, porque parodiand la célebre frase del canjonje Collell, puga dirse:

«A n' al poble la justicia
no donantli, se la prén.»

Apenas enterat de la dimissió de Mr. Perier, el Duquesito de Orleans va enviar una carta á Mr. Buffet, cap-padrí dels seus partidaris.

Vels'hi aquí un xitxareillo que se las picava de valent, dihen sempre que faria y que diria. Queda vacant la presidència de la República y 's contenta escribint una carta infustancial.

Los amichs de tirar brabatas son sempre 'ls mateixos. Troban mes cómodo agafar la ploma que l' espasa, y derramar la tinta que una sola gota de sanch.

CARTAS DE FORA.—Morell.—Joseph Blanch Solé era un honrat vehí del poble. Trobantse en perill de mort demaná 'ls auxilis espirituinals y li sigueren negats perque vivia ab una dona, haventli fugit la propia de casa feya molt temps. Morí, y l' ensotanat se negà á donarli terra sagrada, y l' arcalde y 'l jutje aprobaron aquesta resolució. Per no haverhi en lo poble cementiri civil, conforme la llei exigeix, lo cadáver signé colgat en una vinya. La població está escandalizada. Baix la iniciativa del Comitè republicà lo cadáver signé enterrat civilment, acudit al acte gran número de veihins y una música. —Fan bé 'ls nostres corregionalis de respondre aixis á las intransigéncies clericals.

** Premiá de Mar.—Lo dia 13 del corrent s' ha obert un Centre republicà ostentant en la fatxada de la casa ahont està instalat un gran rótol que aixís ho expresa. L' objecte del centre es traballar per l' unió de tots los republicans, practicar la beneficencia y procurar la millora moral y material de las classes obreras, evitant que aquestas s'igan enganyadas y explotadas per qui no te cap dret en atribuirhíse la seva representació. Un aplauso als nostres corregionalis de Premiá.

** Palau d'ordera.—Gran escàndol en un bateig. —Y tot per qué? Perque l' antorxa que servia pel cas no havia signé adquirida en la cereria de una senyora viuda, que per lo vist protegia l' home de les faldilles negras. En un altre bateig al qual hi assistí personalment l' industrial qualis productors aquell retassà s' armà la de Déu es Cristo, fins que l' ensotanat digné: —«Aquí soch á casa y batejaré com me dongui la gana.» —Per últim, l' altre dia, desde l' peu del altar, digné «que si volian cera d' abella pura y bona, ell ne vendria, per no tenir ara confiança ab cap estableiment.» Fá servir l' altar major per anun-

ciar un negoci industrial ¿qué me'n diuen? Y un negoci industrial, per exercir lo qual no hi ha notícia de que haja tret matricula... Avis al bisbe per una cosa y als investigadors de contribucions per l' altra.

** Llissá de vall.—Veig que l' arquebisbe de Valencia ha passat á Madrid á reclamar del govern l' exenció del pago de consums en favor del clero rural; donchs bé, l' rector de Llissá de Vall may ha volgut pagar cap contribució per majordomas que haja tingut, mentres ha doblat tots los drets de iglesia, y 'ls pobres que beuen agua clara pagan per ell que 'n gasta de de dir missa. Per fi s' ha resolt incluirlo en lo reparto de consums, y avants de que haja tingut que pagar res, ja ell ha exigit per tres amonestacions de casament vint pesetas, en lloc de las tres que senyala l' arancel. L' arquebisbe de Valencia podrà aconsellar al clero rural que fes com el rector de Llissá y guanyaria una pila de cents per cent.

** Vilafranca del Panadès.—En lo poble de las Escabanyas, un dia de las últimas festas entrà l' arcalde á la iglesia en lo moment en que s' anava á començar l' ofici, y al notarho l' ensotanat se li acostà manifestantli que anés á ocupar lo banc del Ajuntament. Havents'hi negat l' arcalde, li digné que á lo menos anés al cor á cantar, contestant l' arcalde que no havia entrat á l' iglesia com á autoritat, sino com á particular y que tampoc volia cantar perque per cobrar aquella feyna may se trobava l' amo.» L' ensotanat s' acolorà de mala manera, acabant per dir al arcalde que se 'n anés de aquella casa, per quan estava benechida y ell no era digne d' entrarhi. —Perque s' vegi la llana que hi ha en aquell poble, un pagés al qual se li havia abaixat l' agua del pou, se li ficà al cap que li havian embruixada, demandant al rector que anés á beurehi. —Quin dia s' acabarán aquestas ridícules preocupacions?

VINGAN PARTITS!

—No deyan que ja n' hi ha prou de partits en 'questa terra?
Donchs si 'l motlle no s' esguerra, molt prompte n' hi haurà un de nou.

En Gamazo, disgustat del procedir de 'l Sagasta, y creyent qu' ell sol se basta per pastorá 'l seu remat, meditantho dia y nit y després d' apuntalarse, ha resolt emanciparse y organisá 'l ters partit.

L' home s' ha dit: —La fusió s' enfonza de dia en dia; en la conservaduria tot es guerra y confusió; en Moret viu com un llum sense oli y faltat de blé; en Montero està ja plé y avuy ja no fa ni full.... Formant donchs jo ranxo apart y sent fort y decidit, zper què no 'm puch f' un partit pel meu ús particular....

La cosa està adelantada; tant y tant, que diu un diari que no més falta donarhi la darrera embarnissada. S' ha apuntat la mar de gent de mil menas y maneras, s' ha promés donar carters quan d' això arribi 'l moment, s' han reclutat dos ó tres oradors de labia y pit, y l' cap de colla s' ha dit:

—Ja està, ja no 'm falta res. —La bandera? Avuy ja s' pot prescindir de semblant trasto: en tot cas, per no fer gasto, serveix qualsevol drapó. Mentre lo poble ignorant vegi 'l nou partit manat per un home acreditat, ja hi ha tot lo suficient.

Per lo que toca al programa, estarà tallat segons los tradicionals patrons que aquí gosan de més fama. —Salvar del seu estat critich á la pobra agricultura! —Anular la influencia impura del caciquisme polítich!
—Ajudá á viva eficacia al poble traballadó!
—Trenar l' administració del jou de la burocracia!
—Trassar canals, obrir vías, no f' un malgasto per res!
—Molt govern, molta honradés y molta economías!

Exhibit aquesta cédula, discursejant ab calor y contant ab lo candor de la nació sempre crédula, qui dubta que al presentarre lo nou partit en projecte conseguirá 'l seu objecte y logrará aclimatarse? En Gamazo hi té la mà, en Gamazo es qui ho combina y.... en Gamazo quan camina, generalment sab ahont va.

Per lo tant, fora rezels, celebrém la hermosa idea de la nova patulea y no aném á mirar pels.

—No tenim los canovistas, los del centro, 'ls radicals, fusionistas, federais, demòcratas, zorrillistas, neos, integros, trigueros y altres deu mil noms encara? Donchs, á més d' aquests, desde ara tindrà també gamaceros.

En la Espanya d' avuy dia, á un home un xich així igual li es fundà un partit que un forn ó una sastrería.

C. GUMÀ.

LA SANCH BLAVA

iu que qui no té res que fer, al gat pentina.

Pots per xó 'l Congrés espanyol, á falta de gats, s' entreté penitent á la noblesa.

Lo conde de Xiquena 'n té la culpa. Aquest bon senyor s' ha empenyat en posar en ridícul á la aristocracia contantnos las seves interioritats, y acabarà per conseguirlo.

Quan los nostres nets llegeixin las cròniques parlamentaries d' avuy iquins tips de riure s' hi faràn!

Mirin que destorbar lo Congrés uns quants días, per fer sa piguer á la nació que hi ha dos duchs que á dreta llei no hauran de serho; que per adquirir lo titul s' han d' fluixar tants mils duros; que un d' ells encara no 'ls ha pagat; que d' això se 'n cuya un corredor que reparteix ducats y marquesats lo mateix que podría repartir entregals....

Quin efecte ha de fer, en aquests temps democràtics; veure a la llum pública 'ls drapets de la noblesa? Li fa més mal lo conde de Xiquena ab las seves revelacions, que 'l més violent discurs d' un orador petrolier pronunciad al mitj d' una plassa.

Pero aquí lo admirable es la formalitat ab que 'l pobre conde s' pren l' assumptu y 'l calor que posa en las seves declaracions.

En un moment d' infantil indignació ha arribat á dir:

—«Los que tenim noblesa antigua, valdrérem tant ab tituls com sense ells.»

Això ja es veritat; pero no ha acabat de dirlo tot: los que tenen noblesa antigua valdrán igual; los que la tenen moderna també.... y 'ls que no la tenen ni antigua ni moderna, idem de idem.

Sembla mentida que á fins del sige dinou encara s' estiguin remenant aquestas ridícules estrambòticas titulades noblesa, blasons, sanch blava, escuts....

—Los tituls de familia! ¡Los mérits dels antepassats!... ¡No recorda 'l conde de Xiquena lo que deya Voltaire!

—Los que no tenen més que nobles ascendents, no poden alegr cap dret á la recompensa. Lo qui serveix bé al seu país, no té necessitat de nobles antepassats.

Tingui també present lo que deya un altre:

—Los nobles que no exhibeixen altres tituls de gloria que 'ls fets dels seus avis, fan com las patatas: tenen los mérits sota terra.»

—No 'n fa pochs d' anys que l' aristocracia resulta apenas una caricatura de la noblesa antigua, la que guanyà y fundà 'ls tituls!

Chamfort ja va adonàrsen.

—La major part dels nobles se semblan als seus antepassats —deya—pél istil que se semblan á Ciceron los ciceroni d' Italia.»

Francklin afirmava que «á la novena generació no li queda ja á un noble més que la cincents dotzana part de la sanch dels seus avis.»

Potser lo conde de Xiquena recusarà aquests testimonis, y dirà que això son veus que han fet corre uns quants caps aixebrats; pero en tal cas, veji 'l concepte que Climent XIV, fitot un papà!, tenia format de la noblesa:

—Las dignitats no son altra cosa que algunas silabas més pera un epitafi.»

Y si opina que, signi com signi, lo qui descendeix d' un noble ilustre està obligat á recullir los seus tituls, recordi lo que deya 'l gran Frederich de Prussia:

—Los grans homes moren sense posteritat.

Vol dir que 'ls tituls y 'ls mérits y 'ls honors s' han de tancar ab ells quan se tanca la seva tomba.

—Per què, donchs, ressucitar aquestas qüestions extemporaneas que 's donan bofetadas ab las ideas del sige y ab la realitat?

—Es lo conde de Xiquena un bon catòlich?

Donchs fixis ab lo que diu La Misne:

—Deu creá á Adam sol, perque ningú dels homes veniders pogés dir á un altre: Soch de rassa mes noble que tú.

—Creu tal vegada en la superioritat de la sanch dels seus avis.

—Llegeixi la següent anècdota:

Un baró alemany, de família antiquísima, ab setze quartels en cada generació, seguia á Berlin lo curs de química del il·lustre Klaproth. Un dia, anant lo baró al laboratori del sabi, volé 'l seu cotxe; ell y 'l cotxero quedaren tan mal parats, que fou necessari sangrarlos. Lo baró, per curiositat, demanà á Klaproth que analisis la sanch dels dos, per veure si la de un noble se diferenciava gayre de la d' un cotxero.

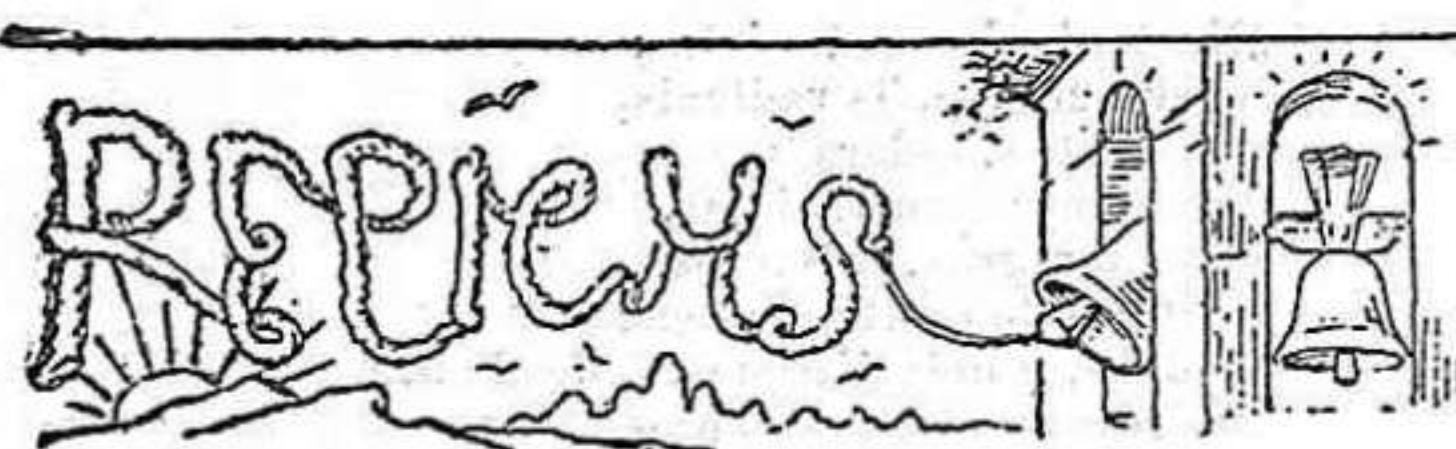
L' analisis donà un resultat igual en las dues sanchs, exceptuant que en la del baró s' hi trobà mes agua, de manera que Klaproth ab molta serietat digné al noble:

—Senyor baró: la sanch del seu cotxero es mes bona, mes rica que la de vosté.

—Ho sent lo conde de Xiquena?

—Déixila estar tranquila á aquesta gent de la sanch aygnalida....

FANTASTICH.

B l' ascens de 'n Lopez Dominguez à principe de la milicia, y 'l de dos generales de divisió à tinentes generals, y 'l de dos generals de brigada à generals de divisió, y així successivament es com s' arregla aquí à Espanya la qüestió de las economies.

—Econo-mías! Y bien *mias* —dirán los agraciats embut-xantse 'ls auments de sou que aquests ascensos significan.

Y no hi fà res que l' armament estiga enderrerit. Primer son las personas que 'ls fusells. Los soldats poden fer l' exercici ab escopetas de canya, que això res significa mentres los generals menjin la sopa boba ab culleras d' or.

La manifestació organizada diumenje per alguns elements federals, à pretext de honrar la memoria dels martirs de Sarriá, no tingué de molt l' importància que l' efectuada l' diumenje anterior per tots los partidaris de la Unió.

Las corrents en pró de la Unió republicana son cada dia mes acentuadas.

Y de això se 'n han de convence 'ls organisadors del acte del diumenje.

Qui tant s' empenyi en anar sol, no 's queixi després si 's queda sol y abandonat.

La fórmula relativa à las reformas de Cuba, l' ha escrita 'l Sr. Abarzuza del seu puny y lletra; pero se sab de cert que 'n Romero Robledo li ha dictada.

Y això que feya prop de dos mesos que venia estudiantial....

Després de aquest triunfo podrà dirse del renegat de la República qu' es un estudiant, al qual l' escriure li ha fet perdre 'l *llegir*.

Lo mallorqui Maura, apesar de que un temps havia sigut republicà, se mostra avuy defensor acèrrim dels furs de la noblesa.

Rahó tenia aquell mallorqui que deya:

—Aixis com els porchs es tornan butifarras, moltas voltas els butifarras es tornan etc.

La tragedia de Viguera (Provincia de Logronyo). Hi havia en aquell poble un coadjutor, nomenat Cesáreo Pérez, y tenia al seu servei (sense altres fins ulteriors, per supuesto) à una noya molt maca, nomenada Agnés.

Quan van trasladarlo desde Viguera à Ribaseche, vā voler de totes maneras que l' Agnés continués servintlo y se la vā emportar. ¿Qui millor qu' ella podia ferli aquells requisidets davant dels quals à tot home que veuteix sotana li cau la baba?

* * *

Pero fos que la tal Agnés se cansés de servirlo, fos que la mare de la xicoteta cregués convenient posar fi à la maledicencia à que donava lloch l' estancia de la séva filla à casa de un capellà jove, fornít y de molta empenta, l' cas es que la noya vā tornar à casa dels seus pares.

Y allà vā anar à trobarla l' altre dia l' ensotanat Cesáreo, vestit de paisà, montat à caball y armat de un revòlver de ordenansa.

* * *

Trucá à la porta de la casa, sortiren la mare y la filla, y ell, trayentse 'l salpacer dels sis tiros, pim, pam, pum, vā endossar tres píldoras al cos de la séva ex-majordona, deixantla estellnaada sobre un bassal de sanch.

Y saltant de un brinco sobre la sella del caball, fugídisparat sense girar la cara enrera, camps à través, per camins extraviats, procurant ferse fonedís à las persecucions de la justicia.

* * *

Pero aquesta s' posà en moviment, y al últim consegui capturarlo en un poble llunyà à casa de un amic que li donà hospitalitat, ignorant lo crim que acabava de cometre. La veritat es que aquella animata piadosa estava tranquila y serena, com si may hagués trencat cap plat ni cap olla. Ans de menjar benhia la taula, y després de omplirse 'l ventre donava las gracies.

Trasladat à Viguera, lo conduhiren à presencia del cadaver de la séva víctima. ¿Y saben que vā fer? Ajonollar y resarli un responso.

* * *

Los dramas del amor, conmovedors en molts cassos,

resultan repugnats quan qui 'ls realisa calsa barret de teula y 's vesteix pel cap.

Y quan tenen per coronament un rasgo de hipocrisia com lo de ajonollarse y resar un responso per la mateixa víctima à qui s' ha assassinat, se compren la indignació dels veïns del poble de Viguera, que sigue tan formidable, que si la forsa pública no logra evitarlo se apoderan de aquell miserable, y 'l tiran de cap al Ebro, per escarmient de borinots negres libidinosos y malvats.

Per mes que diguin la qüestió dels blats no está encare arreglada ni molt menos.

Per lo tant Sr. Sagasta, no cal que se 'n refiri. ¿Sab que diu l' adagi català? «No's pot dir blat fins que sigui al sach y encare ben lligat?»

Lo dia 23 de janer vā concedirli 'l tercer entorxat y 'l mateix dia 23 al demati, l' celebre nebot del oncle ja 'l duya cusit à la manega y 'l rumbejava en la reçepció de Palació.

Quan la qüestió de Melilla deya tothom que 'l general Lopez Dominguez era un calmós y un mandra.

Mes ara es fàcil que digui mostrant lo tercè entorxat:

—Aquí teniu una prova

de ma gran activitat.

Apesar de que 'n Moret vā fer ministre à n' en Puigcerver, en Puigcerver, en la qüestió dels blats ha girat las espalles à n' en Moret.

Y ara si en Moret se queixa,

en Puigcerver li dirà:

—Tiran blat, y vull probarli

que ja 'm sé picà 'l menjar.

Lo nou president de la República francesa 's diu Félix de nom, que vol dir felís. Procuri ferne à la nació quals destinos li están confiats.

De apellido 's diu Faure, qu' en francés se pronuncia *For*. Per lo tant que 'n siga de debò... y que no afuixi.

Una frasse de un polítich restaurador à propósito de l' elecció del President de la República francesa, que com sab tothom es un acreditat armador del Havre.

—Allà fan president à un armador, y aquí, en cambi, ja fà temps que la tenim armada.

1.º XARADA.—Gra-na-de-lla.

2.º TRENA-CLOSCAS.—Manresa—Torà.

3.º GEROGLÍFICH.—Per astres lo firmament.

Han endavimat totas las solucions los ciutadans Miranius y Sanpolench, Un A. de la Perera, Pan Guinyapos y Mocadoret; que han endavinadas 2, Un Civil que fuma ab pipa y D. Rovira Orts; y 1 no mes, Pep Manco, y A. Espigat.

ENDAVINALLAS

XARADA

Vaig comprà una dos primera qu'era un tres-quatre de llarga al objecte de dar fi à un gat que s' ho menjava. Mes al ser à casa méva teresa trobo quin sarcasm! ella à n' al lit ab un jove que crech que al total traballa. Jo que crido ab veu de quart!

—Viva Deu, aixis m' enganyas!

¡Segon persona decenta, pro això cap marit ho aguanta!

Y ab l' utensili que porto dono fi à aquella malvada, fent servir la dos-primerà per lo que menys esperava.

EMILIO SUNYÉ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7
1	2	3	1	7	6	—Nom d' home.
4	3	5	1	2	—Mineral pedra.	
3	7	1	2	—Ciutat.		
4	7	6	—Planta.			
3	5	—Nota musical.				
7	—Vocal.					

SAMUEL SERRAMÍA.

GEROGLIFICH

TOS EN

«No cantes más la Africana.»

QUELUS Y MEGATERIUM.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans: M. Sirvent, Un Noy Tarragoní, C. Tausé (a) Chay, F. B. S., Cajarbojouell, Negreti, Eb o Ter, A. Soler y Ribot, Gil Trebarbache, Joaquin Rocavert, Jo Sol, F. S. (Nas de Vicari), Bisquet del Full, P. B. (Patió), N. de T., Menelet, A. Tilop y M. de la Coloma: Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans: Jumerà, D. Rovira Orts, Un Fabricant de Calandrias, Un Aficionat badaloní, J. Tous y Puey, V. Lafrañquí del C. de Sant Pere, Pepet dels Canaris, P. Lliso, F. Carreras P., F. Ferrer, Ramon Torres, Mr. Pare, J. C. Saramand Ila y Amorós Chertoli.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciutadà: M. Starés: Està molt bé: gràcies.—Baldomero Galla (Poble nou): S' haurà d' explicar mes clar: no l' entenem.—Un mitjà anglès: No tothom pensa com vosté y 'n tenim moltíssimes probas. De totes maneres reconeixem la bona intenció que 'l guia.—J. Sandivendres: Lo que 'ns din ens ha fet molta gràcia, sobre tot allò de que 'l Dilavi està molt per sobre de nosaltres. Però intel·ligis! que no ho vén que va a sota, sense trobar medi de aixecar-se. En lloch d' escriuren's à nosaltres, pot gastar la tinta y 'l temps escribintli à n' ell y consolantlo, que molt ho necessita.—Emilio Sunyé: Los versos estan bé: la prosa no 'ns agrada tant.—Ros-Toll: L' article té alguns tocs massa naturalistes; y en general hauria de alleugerir-se.—Mr. Eugen: Del article únicament l' idea pot aprofitarse; però s' hauria de fer de nou.—R. de S.: Està bé.—Chelín: Lo que 'ns envia es molt fluyit.—Salvador Bonavia: Va bé.—Theolongo: Idem.—N. de T.: Ho tindràm present.—J. Pintó Badals: Idem.—F. Figueras: En lo pròxim número 'l compliràrem.—Sucre-Candi: Està bé y ho aprofitarem.—J. Boguña y S.: Es fluyit.—Palau de Riera: No 'ns acaba de sé 'l pés.—J. Salleutag: Queda acceptada.—Lluís de la Trementina y Perejoan de la Flauta: Enterats.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centro, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—BARCELONA

CONTRAST

Ja poden xiular si en Sagasta no vol caure. ¿Que 's pensan qu' es com en Perier?

